

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ KULTŪROS PAVELDO KOMISIJA
VALSTYBINĖS KULTŪROS PAVELDO KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2015 m. kovo 27 d. Nr. V17-3(6.1.)
Vilnius

Posėdis vyko nuo 9.00 val. iki 12.00 val.

Posėdžio pirmininkė – Valstybinės kultūros paveldo komisijos (toliau – Komisija) pirmininkė Gražina Drėmaitė

Posėdžio sekretorė – Komisijos vyresn. specialistė Anželika Vėžienė

Dalyvavo:

Komisijos nariai – Gintaras Balčytis, Zenonas Butkus, Gražina Drėmaitė, Jūratė Jurevičienė, Evelina Karalevičienė, Albinas Kuncevičius, Nijolė Laužikienė, Juozas Algirdas Pilipavičius, Nadežda Spiridonovienė.

Komisijos darbuotojai – Viktorija Gadeikienė, Algimantas Gražulis, Juozas Lapinskas, Vladas Niunka, Artūras Stepanovič.

Kiti dalyviai – sąrašas pridedamas.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl pasikeitimo duomenimis tarp Kultūros vertybių ir Nekilnojamojo turto registru.
2. Dėl Lietuvos istorinių miestelių išsaugojimo problemų.
3. Dėl sporto kultūros paveldo apsaugos.
4. Kilnojamųjų kultūros vertybių įrašymas į Kultūros vertybių registrą.
5. Kiti klausimai.
 - 5.1. Jašiūnų dvaro sodybos remontas.
 - 5.2. Komisijos balandžio mėnesio posėdis Vilniaus dailės akademijoje.
 - 5.3. Informacija apie kultūros paveldo integralumą su aplinkosauga. Pasitarimas su savivaldybių atstovais. Komisijos darbo grupė dėl kultūros paveldo integralumo su žemės ūkio sritimi.

Darbotvarkei pritarta.

1. SVARSTYTA. Pasikeitimas duomenimis tarp Kultūros vertybių ir Nekilnojamojo turto registru.

Komisijos pirmininkė G. Drėmaitė

Komisijos nariams pateikiama pažyma. Į posėdį kviesti ir jame dalyvauja Registrų centro ir Teisingumo ministerijos atstovai.

K. Maksvytis (VĮ Registrų centras)

Duomenų pasikeitimas tarp Kultūros vertybių ir Nekilnojamojo turto registru nevyksta jau 1,5 metų. Nors sutartis su Kultūros paveldo departamentu yra pasirašyta, ji negali būti įgyvendinama pasikeitus Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nuostatomis.

Šiuo metu daromi veiksmai siekiant sukurti automatizuotas priemones. Einama link susitarimo pasirašymo.

Posėdžio dalyviams pristatė VĮ Registrų centro tinklalapį „Regia“, kuriuo gali naudotis visi Lietuvos gyventojai, ieškantys informacijos apie sklypų ribas ir apribojimus.

Nekilnojamojo turto registras neprivalo teikti šios informacijos, tai daroma savo iniciatyva dėl nevykstančio pasikeitimo duomenimis.

M. Žolynas (Kultūros ministerija)

Nemokamas juridinių faktų teikimas galėtų būti atliekamas per sąveiką. Vyko pasitarimas dėl susitarimo pasirašymo, kad galėtų būti kuriama sąveika. Kultūros ministerija šiais metais numatė lėšų sąveikos sukūrimui. Pagrindinis sprendinys klausimas, dėl kurio nepriimtas sprendimas – nemokamas juridinių faktų registravimas Nekilnojamojo turto registre.

K. Maksvytis (VĮ Registrų centras)

Nepritarė, jog iki šiol nėra priimtas sprendimas.

S. Panovienė (Teisingumo ministerija)

Didžiausia problema – neskirtas finansavimas, būtinas pasikeitusio Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo įgyvendinimui. Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas nustato finansavimą valstybės biudžeto lėšomis.

A. Umbrasas (Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos)

Pagal teisinį reguliavimą lėšos privalo būti skirtos iš valstybės biudžeto. Teisingumo ministerija – Nekilnojamojo turto registro valdytoja – nenori inicijuoti šio klausimo sprendimo LR Vyriausybėje. Keista, jog lėšų skyrė ne Teisingumo, o Kultūros ministerija. Susitarime numatyta, jog šio klausimo sprendimą privalo inicijuoti Nekilnojamojo turto registro valdytojas.

Numatytos dvi sutartys: dėl duomenų gavimo ir duomenų teikimo. Nekilnojamojo turto registras nesutinka, kad informacija būtų teikiama neatlygintinai. Šis klausimas turėtų būti sprendžiamas LR Vyriausybėje Teisingumo ministerijos iniciatyva.

Kultūros paveldo departamentas prašo Komisijos inicijuoti šio klausimos sprendimą LR Vyriausybės lygmenyje.

S. Panovienė (Teisingumo ministerija)

Teisingumo ministerija nėra numaciusi lėšų, kurias galėtų skirti Nekilnojamojo turto registrai, kad duomenų pasikeitimas vyktų neatlygintinai.

K. Maksvytis (VĮ Registrų centras)

Sąveikos sukūrimą negali finansuoti vien tik Nekilnojamojo turto registras.

A. Degutis (Kultūros paveldo departamentas)

Nekilnojamojo turto registre visos paslaugos yra mokamos. Susitarimas iki šiol nepasirašomas, nes jame nenumatytas pasikeitimas duomenimis neatlygintinai. Sąveika jau būtų sukurta, jeigu Nekilnojamojo turto registras būtų suinteresuotas. Siūlė keisti Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nuostatas, kad juridinių faktų teikimas apie kultūros paveldo objektus nebūtų privalomas Nekilnojamojo turto registre, arba kelti klausimą LR Vyriausybėje dėl finansavimo skyrimo.

Pastaruoju metu vyksta intensyvus juridinių faktų išregistravimas, apie kurį nepranešama Kultūros paveldo departamentui. O gal išregistruojamos kultūros vertybės?

Komisijos narė N. Laužikienė

Kokios lėšos reikalingos sąveikos sukūrimui?

A. Degutis (Kultūros paveldo departamentas)

Kalbėta apie 30 tūkst. litų, vėliau – apie 200 tūkst. litų.

S. Panovienė (Teisingumo ministerija)

Sąveikos sukūrimui būtini keli šimtai tūkstančių litų. Jau suderintas sąveikos sukūrimo terminas – skyrus finansavimą sąveika bus sukurta per metus.

Komisijos pirmininkė G. Drėmaitė

Komisija privalo kreiptis į LR Vyriausybę, kad būtų išspręstas klausimas dėl pasikeitimo duomenimis.

Komisijos narys A. Kuncevičius

Kokį finansavimą numatė Kultūros ministerija?

M. Žolynas (Kultūros ministerija)

Kultūros ministerija numatė 200 tūkst. litų priemonių sukūrimui.

A. Degutis (Kultūros paveldo departamentas)

Šių lėšų Kultūros ministerija juridiskai negali panaudoti.

Komisijos narys A. Kuncevičius

Siūlė Komisijai kreiptis į LR Vyriausybę ir LR Prezidentę dėl šio klausimo sprendimo.

Komisijos narė N. Laužikienė

Pabrėžė, jog didžiausia problema – institucijų nesusikalbėjimas. Pritarė Komisijos nariui A. Kuncevičiui. Abi ministerijos privalo būtų įpareigotos spręsti šį klausimą iki nustatytos datos ir informuoti apie rezultatus.

Komisijos narys Z. Butkus

Abejojo dėl būtinybės informuoti LR Prezidentę.

Komisijos narys J. A. Pilipavičius

Apgailestavo, jog nevyksta pasikeitimas duomenimis, nors ir išreiškė supratingumą. Nekilnojamojo turto registro atžvilgiu dėl nenoro neatlygintinai registruoti juridinius faktus.

Komisijos narys G. Balčytis

Normalu, jog už darbą turėtų būti atlyginama.

Komisijos narys A. Kuncevičius

Rengiant raštą siūlė pasinaudoti pažymos antroje dalyje pateikta informacija.

NUTARTA. Esant nesusikalbėjimui tarp Kultūros ir Teisingumo ministerijų nutarta kreiptis į LR Vyriausybę dėl neatlygintino pasikeitimo duomenimis tarp Kultūros vertybių ir Nekilnojamojo turto registrų klausimo sprendimo.

2. SVARSTYTA. Lietuvos istorinių miestelių išsaugojimo problemos.

Komisijos narė J. Jurevičienė.

Ar bus kokia nors nauda iš pažymos? Ar pateiktus siūlymus įmanoma įgyvendinti? Galima būtų rengti sprendimo projektą pažymos pagrindu arba kviesti Lietuvos savivaldybių asociaciją ir tęsti klausimo svarstymą.

Komisijos pirmininkė G. Drėmaitė

Informavo apie balandžio 8 d. įvyksiantį susitikimą su savivaldybių paveldosaugininkais ir aplinkosaugininkais. Istorinių miestelių klausimas gali būti aptartas ir šiame pasitarime.

Komisijos narys J. A. Pilipavičius

Rizikinga pripratinti visuomenę prie minties, jog reikėtų saugoti tik tai, kas yra įrašyta į Kultūros vertybių registrą. Sprendimo projekte reikėtų akcentuoti, jog istorinius miestelius reikėtų saugoti iš esmės. Teritorinio planavimo dokumentuose turėtų būti akcentuojamas išsaugojimas. Siūlė rengti trumpą ir konkretų dokumentą.

Komisijos narys G. Balčytis

Siūlė apibrėžti istorinio miestelio sampratą.

Komisijos narė N. Laužikienė

Siūlė aiškiau formuluoti problematiką. Dėl 2 p. siūlymo: valstybės institucijos negali koordinuoti savivaldybių funkcijų. 4.1. p. nebus įgyvendintas.

Komisijos narys A. Kuncevičius

Nepritarė 4.1. p. siūlymui. Kultūros ministerijos rašte pateiktas paaiškinimas, kodėl nesteigiami kultūriniai draustiniai. Komisija negali įpareigoti Kultūros ministeriją daryti tai, ko ji įstatymiškai negali.

Ar rengtinas sprendimo projektas? Koks jo tikslas? Reikėtų tikslinti parengtą medžiagą.

Komisijos narė J. Jurevičienė

Pritarė Komisijos nario J. A. Pilipavičiaus pastaboms dėl kultūros paveldo išsaugojimo numatymo teritorinio planavimo dokumentuose, specialiuosiuose planuose. Reikėtų pabrėžti edukacinę dokumento pusę.

Abejojo dėl kultūrinių draustinių steigimo. Nereikėtų to akcentuoti, nes šie siūlymai nebus įgyvendinti.

Siūlė šį klausimą konkretinti ir spręsti bendradarbiaujant su savivaldybėmis.

Komisijos pirmininkė G. Drėmaitė

Pagrindinė problema istoriniuose miesteliuose – vykdomi remonto darbai.

Komisijos narys J. A. Pilipavičius

Gal visos problemos ne dėl teritorinio planavimo? Gal reikėtų dokumentą adresuoti savivaldybėms?

Komisijos narys Z. Butkus

Sudėtinga apibrėžti *istorinio miestelio* sąvoką.

A. Gražulis (Valstybinė kultūros paveldo komisija)

Informavo apie *tradicinio miestelio* sąvoką. Sudėtinga apibrėžti *istorinį miestelį*.

Lietuvos Respublikos bendrasis planas – privalomas dokumentas, kuriame numatytas kultūrinių draustinių steigimas.

Komisijos narys A. Kuncevičius

Siūlė komisijos narei J. Jurevičienei parengti sprendimo projektą.

Komisijos narė N. Spiridonovienė

Pritarė, jog pagrindiniu adresatu turėtų būti savivaldybės.

Komisijos narys G. Balčytis

Niekas negriauna istorinių miestelių, skiriasi tik požiūriai į jų tvarkymą.

Komisijos pirmininkė G. Drėmaitė

Siūlė istorinių miestelių klausimą aptarti balandžio 8 d. pasitarime su savivaldybėmis.

NUTARTA. Tęsti klausimo svarstymą.

3. SVARSTYTA. Dėl sporto kultūros paveldo apsaugos.

Komisijos pirmininkė G. Drėmaitė

Komisijos nariams teikiamas sprendimo projektas dėl sporto kultūros paveldo apsaugos. Komisijos narė G. Miknevičienė pritarė sprendimo projektui.

Komisijos narė J. Jurevičienė

Siūlė konstatuojamąją dalį pildyti nekilnojamoju kultūros paveldu, pvz., paminėti Kauno sporto halę.

Komisijos narė N. Laužikienė

Konstatuojamojoje dalyje nurodoma, jog valstybiniu lygmeniu nesuformuota aiški ilgalaikė sporto paveldo apsaugos koncepcija. Siūlė pildyti sprendžiamosios dalies 1 p. nurodant būtinybę sukurti šią koncepciją.

Komisijos narys G. Balčytis

Neturėjo pastabų dėl sprendimo projekto.

Komisijos narys A. Kuncevičius

Abejojo dėl nacionalinio muziejaus steigimo. Gal vertėtų pamąstyti dėl respublikinio muziejaus steigimo esant nepakankamam eksponatų skaičiui.

Komisijos pirmininkė G. Drėmaitė

Siūlė balsuoti dėl patikslinto sprendimo projekto.

Balsavimas:

1. Už – 9 Komisijos nariai.
2. Prieš – nėra.
3. Susilaikė – nėra.

Išvada: pritarti patikslintam sprendimo projektui.

NUTARTA. Pritarti patikslintam sprendimo projektui.

4. SVARSTYTA. Kilnojamųjų kultūros vertybių įrašymas į Kultūros vertybių registrą.

Komisijos pirmininkė G. Drėmaitė

Komisija gavo Kultūros paveldo departamento 2015-03-16 ir 2015-03-18 raštus dėl kilnojamųjų kultūros vertybių įrašymo į Registrą. Prašoma Komisijos nuomonės dėl grafų Tiškevičių šeimos sarkofagų, rastų Kretingos kapinių koplyčioje, ir kilnojamųjų kultūros vertybių, esančių Videniškių Šv. Lauryno bažnyčioje, įrašymo į Registrą.

Bendru sutarimu pritarta minėtų kilnojamųjų kultūros vertybių įrašymui į Kultūros vertybių registrą.

NUTARTA. Pritarti kilnojamųjų kultūros vertybių įrašymui į Kultūros vertybių registrą.

5. SVARSTYTA. Kiti klausimai.

5.1. Jašiūnų dvaro sodybos remontas.

Komisijos pirmininkė G. Drėmaitė

Informavo apie Komisijos darbuotojų ir Komisijos nario J. A. Pilipavičiaus apsilankymą Jašiūnų dvaro sodyboje, kurioje šiuo metu vykdomi remonto darbai.

Komisijos narys J. A. Pilipavičius

Jašiūnų dvaro sodyba, parkas, tvenkinys, kiti pastatai sudaro vientisą kompleksą. Jo istorija susijusi su Vilniaus universiteto profesoriais, rūmai buvę kultūros židiniu. Siūlė Komisijai pasirinkti kelis, nuolat globojamus ir stebimus kultūros paveldo objektus.

Komisijos narė J. Jurevičienė

Pritarė Komisijos nariui J. A. Pilipavičiui.

Komisijos narys J. A. Pilipavičius

Siūlė bendradarbiauti su aukštosiomis mokyklomis.

5.2. Komisijos balandžio mėnesio posėdis Vilniaus dailės akademijoje.

Komisijos pirmininkė G. Drėmaitė

Informavo, jog balandžio mėnesį Komisijos posėdis įvyks Vilniaus dailės akademijoje. Ten pat Komisija išklausys Kultūros paveldo departamento ataskaitą.

5.3. Informacija apie kultūros paveldo integralumą su aplinkosauga. Pasitarimas su savivaldybių atstovais. Komisijos darbo grupė dėl kultūros paveldo integralumo su žemės ūkio sritimi.

Komisijos pirmininkė G. Drėmaitė

Balandžio 8 d. 10 val. Komisija organizuoja valstybės institucijų ir savivaldybių atstovų pasitarimą dėl kultūros paveldo ir aplinkosaugos integralumo. Seminaras-diskusija įvyks Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos būstinėje, Antakalnio g. 25.

Kovo 25 d. planuotas susitikimas su Žemės ūkio ministerijos atstovais. Darbo grupės posėdis neįvyko. Siūlė Komisijos narei N. Spiridonovienei dalyvauti darbo grupėje dėl paveldosaugos integralumo su žemės ūkio sritimi.

Bendru sutarimu pritarta.

5.4. Užupio bendruomenės kreipimasis į Komisiją.

Komisijos pirmininkė G. Drėmaitė

Informavo apie Užupio bendruomenės kreipimąsi į Komisiją dėl planuojamo Vilniaus senamiesčio apsaugos zonoje esančio žemės sklypo adresu Zarasų g. 15 detaliojo plano keitimo.

5.5. Konferencija „Patogus ir nepatogus paveldas“.

Komisijos pirmininkė G. Drėmaitė

Informavo apie Komisijos ir Kultūros ministerijos organizuojamą konferenciją „Patogus ir nepatogus paveldas“. Konferencija įvyks balandžio 2 d. 10 val. Nacionalinėje dailės galerijoje.

Kitas Komisijos posėdis vyks balandžio 24 d. Vilniaus dailės akademijoje.

Posėdžio pirmininkė

Gražina Drėmaitė

Posėdžio sekretorė

Anželika Vėžienė